

A megrendelő és a fordítás

A megrendelő hozzájárulása a számára legjobb fordítás elkészítéséhez

Először is érdemes tisztázni, hogy mit jelent a jó minőségű fordítás. Beszélhetünk pontos, helyes, sikeres, megfelelő, jó, kiváló, tökéletes stb. fordításról.

A nyelvi szolgáltatások körében a minőségnek nincs általános, minden típusú fordításra egyformán alkalmazható meghatározása. Az egyik esetben a kiváló minőség olyan fordítás elkészítésével érhető el, amely szigorúan követi a forrásszöveget, egy másik esetben pedig akkor kiváló a fordítás, ha teljesen „átírják” a forrásszöveget.

Általában elmondható, hogy nem létezik egyetlen kizárólagosan helyes fordítás, ezzel szemben sokféle elfogadható fordítás van, mivel a különböző információközlési igények és helyzetek során eltérő minőségi kritériumok lépnek előtérbe. A szellemi munkákra jellemző módon azonban soha, egyetlen fordítás sem befejezett vagy tökéletes. Egy műnek elvben nem lehet végleges fordítása (de a gyakorlatban persze igen!). Erre az igazságra a legjobb bizonyíték az a közismert tény, hogy ugyanazt a közölnivalót magyarul is jóformán annyiféleképpen fogalmazunk meg, ahányan csak vagyunk. Jó fordításról az esetek többségében tehát csak viszonylagos értelemben beszélhetünk, mert nincs olyan fordítás, amelyiknél „jobbat” ne lehetne készíteni. Tárgyilagosabb a minősítés, ha a fordítást pontosnak, az eredetivel megegyezőnek, gördülékenynek, olvasmányosnak stb. mondjuk.

Mi tehát a minőség? A minőség az, amire a megrendelőnek szüksége van.

Ha a megrendelő jó minőségű fordítást szeretne kapni a fordításslolgáltatótól (márpedig természetes, hogy azt szeretne), akkor szorosan együtt kell működnie vele, mivel, ha hosszabb távon folytonosságot kívánunk elérni a stílus és a terminológia tekintetében, akkor ez csak a megrendelő és a fordításslátogató különböző szakemberei (fordítók, lektorok, szakértők) közötti kommunikáció révén érhető el.

Azért gondoljunk arra, hogy a jó fordítás a jó forrásszövegben gyökerezik.

Segíti a fordító munkáját, ha a fordítandó szöveghez a megrendelő mellékeli az előzményeket, a korábbi fordításokat, referenciaanyagokat, termékismertetőket és a sajátos vállalati szakkifejezések szószedetét.

Ha a szöveg különös igényességet követel meg és/vagy nyomdakész anyagot kell készíteni, akkor feltétlenül szükség van lektor alkalmazására, aki gondoskodik a tartalmi és a szakmai helyességről, valamint az egységes stílusról.

Miről tájékoztassa a megrendelő a fordításslátogatót?

- Elvárja-e valamilyen speciális terminológia használatát.
- Mi a szöveg felhasználási célja és célcsoportja.
- Melyik országban fogják a szöveget használni. (Komolyabb eltérések fordulhatnak elő, például a brit és az amerikai angol között).
- A felmerülő kérdések megválaszolásával megbízott kapcsolattartó munkatárs neve és elérhetősége.

A megrendelő a fordítás ellenőrzésekor vegye figyelembe az alábbiakat:

- [Tartalmi és nyelvi hibák \(helyesírás, nyelvtan\)](#)

A fordításszolgáltató folyamatosan arra törekszik, hogy a fordításokban ilyen típusú hibák egyáltalán ne forduljanak elő. Amennyiben mégis elkövet ilyen hibát, úgy az utólagos javítási igények teljesen természetesek.

- [Szakkifejezések](#)

Ha a fordításban eltérés tapasztalható az adott szakterületen általánosan használatos kifejezésektől, akkor a megrendelő által jelzett módosításokat a fordításszolgáltató felveszi a cégspecifikus és/vagy szakterületi szószerkezetbe és a következő megrendelések során már azokat alkalmazza.

- [Stilisztikai módosítások](#)

Ez a mondatok tartalmi módosítás nélküli átfogalmazását, mondatrészek áthelyezését, szakkifejezések szinonimákkal történő helyettesítését stb. jelenti, tehát olyan módosításokat, amelyek objektíve nem szükségesek és nem jelentenek minőségi javulást. Még a „legjobb” fordítást is át lehet írni, ha más szórendet használunk a mondatszerkesztés során, szinonimákat alkalmazunk stb. Persze egyáltalán nem biztos, hogy ez által lényegesen javul a minőség. Az ilyen típusú módosítással járó befektetés általában nem áll arányban az elért eredménnyel.